

ОГЛАВ.

Споминки про Шевченка І. С. Тургенєва	III
Споминки про Шевченка Я. П. Полонського	IX
Автобіографія Шевченка	XV

КОБЗАРЬ.

До 1844 року:

Перебення	1
Іван Підкова	4
Тополя	6
Гамалія	13
Причинна	18
Катерина	25
Черниця Мар'яна	46
Гайдамаки	57
Вар'янти до «Гайдамак» по виданню цієї поеми 1841 р.	132
Припіс Шевченка до «Гайдамак»	134
Передмова Шевченка до «Гайдамак»	136

1844.

Наймичка	138
Частина з поеми «Сон»	154

1845.

Неволиник	157
Посланіє славному Шафарикові	178

1846.

Пустка	181
------------------	-----

До 1847 року.

Утоплена	182
Н. Маркевичу	188
На вічну пам'ять Котляревському	189

Думки:

Тече вода в синє море	192
Вітрє буйний	193
На що мені чорні брови	194
Тяжко-важко в світі жити	195
За думою дума роєм вилітає	196
Чого мені тяжко, чого мені нудно	197
Минають дні, минають ночі	197
Вітер в гаї нагинає лозу	198
Не хочу я женитися	198
Не женися на багатій	200
Не завидуй багатому	200

1847.

(Перше півроччя.)

Русалка	201
Лілея	203
Калина	205
Три шляхи	208
Пустка	209
Хустиня	210
Вечір	212
За байраком байрак	213
Ой стрічечка до стрічечки	214
Ой одна я одна	214
Не кидай матері	215
По-над полем іде	216

1847.

(Друге півроччя.)

Думи мої!	217
Моїм соузникам	217

В неволі тяжко	218
Не спалося, а ніч як море	219
Один у другого питаем	221
Самому чудно, а де же дітись	222
Сонце заходить	222
То так і я тепер пишу	223
Чи ми ще зійдемося знову	223

1848.

Та не дай, Господи, пікому	224
Огні горять, музика грає	224
Чернець	225
На батька бісового трачу	228
Ой гляну я подивлюся	229
Буває, иноді старий	229
Чи то недоля та неволя	230
Добро, у кого є господа	231
Хиба самому написатъ	232
I золотої й дорогої	233
I досі сниться	234
Ми в купочці колись росли	235
I станом гнучим і красою	236
Ми в осені таки похожі	238
Готово! Парус розпустили	239
У Бога за дверьми лежала сокира	240
Не знаю, як тепер Ляхи живуть	242
На Різдво	244

1849.

Неначе степом чумаки	246
За сонцем хмаронька пливе	246
I небо невмите	247
Мов за подушне остутили	247
I знов мені не привезда нічого почта	248
На Вкраїну	249
I широкую долину	251
Як-би зострілися ми знову	251
Як маю я журитися	252
Не так тиї вороги	253

Не жаль на злого	253.
Марина	254
Сотник	263
Між скалами, інече злодій	278
Козацька доля	283
Ой чого ти почорніло	284
У неділеньку у святую	285
Швачка	287
Сичі	289
Чума	290
У тиєї Катерини	292
Удовиця	294
По улиці вітер віє	295
На великий-день на соломі	295
Ой умер старий батько	296
Закувала зозуленька	297
Не тополю високую	297
На улиці не весело	298
Як-би мені, мамо, намисто!	298
Як-би мені черевики	299
I багата я, і вродлива я	299
Породила мене мати	300
Ой сяду я під хатою	301
На городі коло броду	301
Не вернувся із походу	302
Полюбилася я	302
Будо роблю що, чи гуляю	303
Ой люлі, люлі!	304
Ой не п'ються пива-меди	304
У неділеньку та ранесенько	305
Ой пішла я у яр за водою	306
Коло гаю, в чистім полі	306
Ой я свого чоловіка	308
Утоптала стежечку	309
У перетику ходила	309
Туман, туман долиною	310
Із-за гаю сонце сходить	311
Ой вигострю товариша	311

1850.

Лічу в неволі дні і ночі	313
Заступила чорна хмара	314
Титарівна	317
Ми заспівали, розійшлись	323
Буває в неволі іноді згадаю	324
Ну що б здавалося	325

1857.

Москалева криниця	327
-----------------------------	-----

1858.

Доля	340
Музя	341
Слава	342
Сон	343

1859.

Думи мої!	345
Недавно я по-за Уралом	348
Мій Боже мілий	349
Радуйся, ниво неполітая	350
Піснія	351
Ой маю, маю я оченята	352
Сестрі	352
Колись дурною голововою	353
Антонію Собі	354

1860.

Дівчя любе, чорнобриве	355
Ой діброва, темний гаю	355
Подражаніе Сербському	356
Ликері	356
Над Дніпровою сагою	357
Росли у купочці	358
Іплач Ярославни	358
З-перед світа до вечора	361
В Путивлі-граді в-ранці рано	362
Н. Я. Макарову	363

Поставлю хату і кімнату	363
Не нарікаю я на Бога	364
Минули літа молодій	365
Титарівна-Немерівна	365
I тут і всюди — скрізь погано	366
Як-би з ким сісти, хліба з'їсти	366
I день іде, і піч іде	367
Зійшлись, побрались, поєднались	367
Колись-то ще, во время оно	367
Тече вода з-під явора	368

1861.

Чи не покинуть нам, небого	369
Додаток до „Кобзаря“.	
Назар Стодоля (1844)	372

